

'BO Akkerbouw moet eerst

Akkerbouwer Leo Geluk uit Sint Maartensdijk (ZL) voelt helemaal niets voor een verplichte heffing van de brancheorganisatie akkerbouw (BO Akkerbouw). Hij ziet de organisatie nu vooral als een financiële last. „Er zijn al genoeg verplichte heffingen. Laat als BO Akkerbouw eerst eens wat zien; eerst presteren en pas dan betalen.”

Leo Geluk is akkerbouwer en schapenhouder in Sint Maartensdijk op Tholen. Met ingezonden brieven in agrarische bladen maakt hij regelmatig zijn mening kenbaar over de BO Akkerbouw. Hij is geen lid van (Z)LTO of de akkerbouwwakbond NAV en betaalt daardoor niet aan de BO Akkerbouw. Hij voelt er ook niets voor om een verplichte heffing daaraan te betalen. Als hij een aanslag op de mat zou krijgen, gaat hij daartegen in beroep. „Ik heb weerzin tegen dit soort dictatoriale heffingen. Er zijn al zoveel verplichte heffingen, zoals de OZB en de waterschapsheffing. Laat als BO Akkerbouw eerst eens wat zien; eerst presteren en pas dan betalen. Dat geldt voor iedereen die een bedrijf opzet: eerst moet je wat bewijzen voordat je klanten krijgt. Als ik zie dat het voordelen biedt voor mij, betaal ik. Maar eerst zien, dan geloven. Nu heeft de gewone boer er weinig aan.”

Een van de taken van de BO Akkerbouw is investeren in onderzoek. Geluk noemde het eerder dit jaar in een ingezonden brief 'geweldig nieuws' dat de financiering van onderzoek via een heffing van BO Akkerbouw niet lijkt te lukken omdat minister Kamp van Economische Zaken weigerde de gegevens van telers beschikbaar te stellen aan BO Akkerbouw, voor het innen van de heffing.

Als iedere akkerbouwer aan zulk onderzoek meebetaalt, zijn ook de resultaten voor iedereen beschikbaar. Toch ziet Geluk daar weinig in. „Deze herfst oogst ik 110 ton suikerbieten per hectare. Ik heb nu een voorschot ontvangen van 9.000 euro van ruim 5 hectare. Met meer onderzoek oogst ik misschien 120 ton per hectare en dan krijg ik misschien een voorschot van 8.000 euro. Tegelijk stijgen de kosten, onder andere van het zaad van de nieuwe rassen. Als ik een grotere opbrengst heb, maar een lagere prijs en meer kosten, schiet ik er onderaan de streep niets mee op.

Het zou leuk zijn als dankzij het onderzoek zowel de opbrengst als de prijs zou stijgen. Ieder bedrijf betaalt alleen voor onderzoek om er zelf beter van te worden.”

Het steekt Geluk ook dat iedereen verdient aan het onderzoek, zoals onderzoekers, medewerkers van de BO Akkerbouw, veredelaars en afnemers, maar de akkerbouwers zelf vaak niet.

Hij spreekt regelmatig met collega's over de heffing voor de BO Akkerbouw. „Niemand weet wat de BO Akkerbouw doet. 'Ja, ja, je hebt gelijk, maar we zijn daar toch geen baas over', zeggen collega's. Anderen zeggen: 'Daar gaan we niet voor betalen', maar vervolgens betaalt iedereen netjes.”

De Tholenaar vindt sommige collega's te volgzaam. „Misschien is het een beetje misplaatste trots. Als ze bezwaar maken, denken ze misschien dat anderen denken dat ze het niet kunnen betalen. Wij kunnen het ook niet betalen, want we verdienen te weinig met deze vooroorlogse prijzen. Wij laten ons als boeren koeioneren. Maar wij hebben weinig keus. Ik kan niet zeggen: uit protest voer ik mijn schapen niet, of: ik verkoop mijn aardappelen niet. Dan heb je alleen jezelf te pakken. Anderen springen op de bres als er iemand aan hun portemonnee komt. Als een treinmachinist het werk neerlegt, rijdt de trein niet. Dat heeft veel effect, maar hij wordt gewoon doorbetaald. Bij boeren is dat niet zo. Ook organisaties als LTO of de NAV kunnen weinig tot niets voor elkaar krijgen.” Geluk maakt een vergelijking met de afzet van producten. Hij wil zich zo min mogelijk binden, met een contract of een pool. Veel collega's die wel een contract tekenen, doen dat met tegenzin. 'Boeren tekenen morrend een contract', stond vorig jaar boven een artikel in een agrarisch blad. Geluk met nadruk: „Dan teken je toch niet!”

De strijdbare Zeeuw verzet zich vaker tegen verplichte heffingen. Hij ging bijvoorbeeld ook niet akkoord met een heffing van het waterschap waarmee de kosten betaald worden om zoet water te laten stromen in de brakke watergangen op Tholen. Boeren kunnen dan beregenen. ZLTO nam het initiatief voor dit project. „Het is prima dat boeren willen beregenen, maar ik heb er niets aan, dus ik wil er ook niet aan meebetalen.”

Veel collega's mopperen wel, maar uiteindelijk is iedereen toch volgzaam, constateert Geluk. Hij niet. Hij ging in beroep tegen de heffing van het waterschap en hoeft die lopende het proces niet te betalen. De rechter gaf hem in eerste instantie gelijk. Daarop ging het waterschap in beroep. Binnenkort doet het Hooggeerechtshof uitspraak.

De Thoolse akkerbouwer is niet te beroerd om te betalen voor zaken waar hij wél het voordeel van ziet. „Als de BO Akkerbouw het tij kan keren en ervoor zorgt dat de prijzen beter worden, ben ik best bereid om te betalen. Zo flauw ben ik niet. Maar ik zie er nu nog te weinig van terug. Je hoort nu ook niet veel van de BO Akkerbouw. Als over vijf jaar blijkt dat het werk van BO Akkerbouw mij voordeel oplevert, kunnen we altijd nog meedoen. Maar niet verplicht, daar ben ik zeer op tegen. Daar verzet ik me tegen. Als ik dan toch aan de galg moet, dan niet zonder tegenstribbelen. Ik laat me niet als een lam naar de slachtbank leiden.”

Geluk neemt duidelijk stelling tegen de verplichte en in zijn ogen onnodige heffing, maar hij wil niet dat daardoor het plezier verdwijnt dat hij heeft in zijn akkerbouwbedrijf en zijn schapen. „Ik heb het goed naar mijn zin op mijn bedrijf. Dat wil ik graag zo houden. Verder zaaien we gewoon onze gewassen en hopen dat het volgend jaar beter is.” ■

presteren voor we betalen'

'Ik heb weerzin tegen dit soort dictatoriale heffingen'

Uitgesproken

In de rubriek Uitgesproken komen mensen aan het woord met een uitgesproken opvatting, mening of visie over zaken die in de akkerbouwsector spelen. Het doel is een podium te bieden voor nieuwe visies, krachtige pleidooien, opmerkelijke drijfveren, wringende ergernissen en andere zaken die de akkerbouw 'in het hoofd en in het hart' raken. Wilt u zichzelf ook een keer uitspreken? Mail de redactie naar redactie@akkerwijzer.nl en wij nemen contact met u op.